

VERSLAG VAN DE ALGEMEENE VERGADERING DER NEDERLANDSCHE PHYTOPATHOLOGISCHE VEREENIGING TE UTRECHT OP 9 APRIL 1920.

De Voorzitter deelt een en ander mede over het Tijdschrift over Plantenziekten. Dit is thans een maandblad geworden en het voornemen bestaat, er ook geregeld mededeelingen in op te nemen van den Phytopathologischen Dienst. Van de eerste aflevering in 1920 is een groote oplaat gedrukt en in een propaganda-circulaire, die op ruime schaal verspreid is, is daarop de aandacht gevestigd. Dit heeft ten gevolge gehad een stijging van het ledental, n.l. van 418 tot 467, maar een veel grootere toename zou noodig zijn om slechts de gemaakte onkosten te dekken. Ook het aantal donateurs klom van 87 tot 97, als gevolg van een schrijven, door den voorzitter tot een groot aantal personen gericht. Dank zij de bemoeiingen van den Heer LINDEMAN, is ook de opbrengst van de advertentiën op den omslag zeer toegenomen. Maar, niettegenstaande dit alles, zal de Phytopathologische Vereeniging, wegens de geweldige stijging der prijzen van druk en papier, voor een aanzienlijk tekort komen te staan, indien de contributie niet wordt verhoogd; ook 1919 heeft reeds een belangrijk tekort opgeleverd. Daarom stelt het Bestuur voor, de jaarlijksche bijdrage der leden te bepalen op *drie gulden*, maar den duurtebijslag te doen vervallen.

Niemand verlangt over dit voorstel het woord; het wordt met algemeene stemmen aangenomen.

Hierop worden de aftredende bestuursleden, de Heeren DR. H. J. CALKOEN en PROF. A. M. SPRENGER, bij schriftelijke stemming herkozen; zij verklaren beiden, de benoeming aan te nemen.

De rekening en verantwoording van den Penningmeester over 1919, reeds voorloopig door het Bestuur goedgekeurd, wordt nagezien en in orde bevonden door de Heeren HESSELINK en LAMFERS. Den Penningmeester wordt dank betuigd voor het nauwkeurig beheer.

Hierop komt aan de orde de begroting voor 1920. Het door den Penningmeester gemaakte ontwerp wordt onveranderd goedgekeurd als volgt:

ONTVANGSTEN.

Bijdragen van Donateurs	f 560.—
Bijdragen van Leden	„ 1380.—
	f 1940.—

UITGAVEN.

Nadeelig saldo 1919	f 236.03½
Bijdrage Ned. Landhuishoudk. Congres	„ 5.—
Schrijf- en drukwerk	„ 50.—
Bestuursonkosten	„ 150.—
Beschikbaar voor het Tijdschrift	„ 1498.96½
	f 1940.—

Voor het Tijdschrift geeft de Penningmeester het volgende overzicht:

ONTVANGSTEN.

Opbrengst advertentiën	f 900.—
Opbrengst abonnementen	„ 100.—
Opbrengst ruilexemplaren	„ 275.—
Bijdrage uit de kas	„ 1498.96½
	f 2773.96½

UITGAVEN.

Honoraria	f 300.—
Druk- en verzendingskosten	„ 2373.96½
Onvoorzien	„ 100.—
	f 2773.96½

De Voorzitter wijst er op, dat derhalve de 12 afleveringen van het Tijdschrift dit jaar niet meer mogen kosten dan f 2773.96½. Nu zijn echter de beide eerste afleveringen reeds bijzonder kostbaar geweest, zoodat de overige, althans ten deele, zeer klein zullen moeten worden. Alleen bij een zeer sterke toename van het aantal leden — en liefst ook van dat der donateurs — zou dit nog beter kunnen worden; ook om deze reden blijft dus ruimere verspreiding van het Tijdschrift gewenscht.

Bij de rondvraag zegt de Heer VAN POETEREN dat, naar zijn meening, het wellicht beter ware geweest, 6 afleveringen per jaar te blijven geven in plaats van 12. In elk geval acht hij het niet gewenscht, enkele zeer groote en overigens alleen zeer kleine afleveringen te doen verschijnen. Mogelijk zouden bijv. zijn — met het oog op de kosten — 8 van 1 vel druks en 4 van 1½ vel. De redactie dient er voorts naar te streven, de artikelen

in het Tijdschrift tot een bepaalden omvang te beperken, zoo dat er ruimte genoeg overblijft voor kleine mededeelingen van actueel belang. De Phytopathologische Vereeniging moet z.i. niet in de eerste plaats de wetenschap der phytopathologie bevorderen, maar haar populariseeren, d.w.z. nader brengen tot de practici. Vroeger was het Tijdschrift nagenoeg de eenige gelegenheid tot publicatie van wetenschappelijke stukken, op phytopathologisch gebied, maar thans bestaan daartoe ook de „Mededeelingen der Landbouwhoogeschool” en de uitgaven van den Phytopathologischen Dienst.

De Heer SPRENGER acht toch ook wel van belang de bevordering der phytopathologie in het algemeen en de plaatsing van meer uitgebreide, wetenschappelijke stukken. Twaalf afleveringen per jaar acht hij beter dan zes.

De Heer RITZEMA Bos zegt, als redacteur van het Tijdschrift, dat hij zich ten zeerste houdt aanbevolen voor de toezending van veel kleine stukjes, die populariseering der phytopathologie bedoelen; tot nog toe mocht hij er nog maar weinig ontvangen. Vooral ook zou hij zeer prijs stellen op kleine opstellen, die niet altijd onmiddellijk behoeven geplaatst te worden. Verder wijst hij op de wenschelijkheid, in het Tijdschrift ook meer wetenschappelijke stukken op te nemen. Er worden ook phytopathologische onderzoekingen gedaan door personen, die niet aan de Landbouwhoogeschool of aan den Phytopathologischen Dienst zijn verbonden, en dus hunne onderzoekingen niet in de uitgaven van deze instellingen kunnen publicceeren.

De Heer VOLKERSZ meent, dat we eerst eens een paar jaar moeten afwachten, hoe de nieuwe inrichting van het Tijdschrift voldoet.

De Voorzitter merkt op, dat dit jaar geldelijk een abnormaal jaar is, wegens de dure propaganda. Het volgende zal, hopen we, meer normaal zijn en dan zullen de afleveringen van het Tijdschrift ook regelmatig kunnen worden.

De Heer LINDEMAN betoogt de wenschelijkheid van samenwerking tusschen de Redactie en den Phytopathologischen Dienst.

De Heer HESSELINK vraagt of het niet mogelijk zou zijn, de geschriften van den Phytopathologischen Dienst niet in het Tijdschrift over te nemen, maar ze, met het Tijdschrift, aan de leden te zenden. Hij stelt voor, aan de Regeering te verzoeken, de daartoe noodige exemplaren kosteloos beschikbaar te stellen. Het doel, met de uitgaaf dier geschriften beoogd, n.l. bevordering van den bloei van land- en tuinbouw door ze onder het oog te brengen van een zoo groot mogelijk aantal belangstellenden, zal daardoor des te beter bereikt worden.

Na eenige bespreking wordt besloten, aan het Bestuur op te dragen, een verzoek in dezen geest tot den Minister te richten. Hierop wordt de vergadering gesloten.

HET MUSEUM VAN HET STAATSBOSCHBEHEER.

Nagenoeg alle aanwezigen brachten daarna een bezoek aan het nieuwe museum van het Staatsboschbeheer, Museumlaan 2. Zij werden daar rondgeleid door den Heer VAN DISSEL, die hun, evenals de Heeren HESSELINK en VAN HARENCARSPER, vele toelichtingen verstrekke.

Het museum beslaat de benedenverdieping van een groot gebouw in het Hoogelandsche Park; daarboven zijn de bureau's van het Staatsboschbeheer gevestigd. Het bestaat uit vier in elkaar loopende vertrekken, terwijl ook in de hal, die toegang geeft tot het gebouw, een en ander is ten toon gesteld. Al dadelijk bij het binnentreden ziet men hier eenige insectaria met levende insekten, die voor verschillende houtgewassen schadelijk zijn, en daarboven opgezette exemplaren in hun verschillende ontwikkelingstoestanden. Het is hier de plaats niet om het geheele museum nauwkeurig te beschrijven; we willen dus volstaan met een vluchtig overzicht en alleen iets langer verwijlen bij die voorwerpen, welke meer in 't bijzonder de belangstelling van den phytopatholoog moeten wekken.

Behalve de genoemde insectaria, vinden we in de hal o.a. een groot aantal foto's van de Staatsbosschen en -ontginningen, waaronder vooral de aandacht trekken talrijke diapositieven in natuurlijke kleuren, die bij electrische verlichting bezichtigd kunnen worden.

Het eerste vertrek, links van den ingang, bevat hoofdzakelijk kaarten en grafische voorstellingen, o.a. een kaart van Nederland, waarop de uitvoering is aangegeven van de Nood-bosch-wet, die in de afgelopen jaren zooveel mooie bosschen en lanen heeft doen behouden blijven, en een grafiek, die de verhouding tusschen het staats- en het particulier boschbezit in de Europeesche landen weergeeft; hoewel het domein van het Nederlandsche Staatsboschbeheer zich van 12.800 H.A. in 1899 tot ongeveer 28.000 H.A. in 1919 heeft uitgebreid, blijkt hieruit toch, dat ons staatsboschbezit, vergeleken met dat in vele andere landen, nog slechts een zeer bescheiden plaats inneemt. Ook hier vinden we weer gekleurde diapositieven met electrische verlichting, alsmede twee revolverstereoskopen, de eene met foto's van het staatsbosch- en ontginningsbedrijf, de andere met prachtige opnamen uit het vogelleven van den bekenden vogelfotograaf BURDET. Op een tafel liggen verschillende uit-

gaven van het Staatsboschbeheer, o.a. de verschillende „Vlugschriften” over insekten, schadelijk voor naaldhout (Dennenscheerder, Nonvlinder, enz.) en „Brochures” over „het Staatsboschbeheer en de Staatshulp bij de ontginning van woeste gemeentegronden” en over „de beteekenis van de herkomst van grove-dennenzaad voor onzen boschbouw”; deze zijn, op franco aanvraag, kosteloos verkrijgbaar bij de Inspectie van het Staatsboschbeheer te Utrecht.

Het tweede vertrek is gewijd aan de boschbescherming, een woord, dat, gelukkig, door ons Staatsboschbeheer in zeer ruime beteekenis wordt opgevat; want niet alleen bosschen, maar ook allerlei andere terreinen van natuurhistorische beteekenis worden krachtig beschermd. We vinden hier vooreerst fraai opgezette exemplaren van nagenoeg alle zoogdieren en vogels, die voor het bosch van eenig belang zijn, alsmede vertegenwoordigers van onze duin-, strand- en weidevogels. Ten deele zijn deze vereenigd tot natuurlijke groepen, zooals: een moervos met jongen; een hermelijntje, dat een konijn aanvalt; enz. Maar de „clou” van dit alles wordt wel gevormd door een prachtig diorama, waarvan de achtergrond door KOEKKOEK is geschilderd, en dat een duinlandschap voorstelt met talrijke strand- en duinvogels. In ’t algemeen wordt door het Staatsboschbeheer terecht veel werk gemaakt van vogelbescherming; in het vierde vertrek vestigen voederstandaards en nestkastjes voor de holenbroeders onder de zangvogels, die voor den boschbouw van zoo onberekenbaar veel nut zijn door het verdelgen van schadelijke insekten, daarop nog eens de aandacht.

Van die voor naald- of loofhout schadelijke en ook van de nuttige insekten zijn in hetzelfde vertrek rijke verzamelingen aanwezig; we zien er doozen met de verschillende soorten in al hun ontwikkelingstoestanden, met de vraatstukken, die de aangerichte schade vertoonen, en ook met de parasieten der schadelijke insekten die aan hun al te sterke vermeerdering dikwijls paal en perk stellen; ook foto’s van de aangerichte verwoestingen. Voorts is er een kast met voor den boschbouw schadelijke zwammen.

En dan, aan één der kolommen, treffen wij er een reeks prachtige foto’s aan van het landschap en den plantengroei der zandverstuivingen bij Kootwijk, terwijl een dergelijke reeks aan een andere kolom ons er een denkbeeld van geeft, hoe diezelfde terreinen er na de bebossching gaan uitzien. Alleen reeds deze beide reeksen zouden voldoende zijn, zoo wij daaraan nog mochten twijfelen, om ons te overtuigen van het groote nut der instelling, waartoe dit museum behoort.

De derde museumzaal is gewijd aan de kennis van den Nederlandschen bodem en zijn ontstaan, in het bijzonder van het diluvium, waarop de meeste bosschen voorkomen. Aan de wanden zien we platen en kaarten, die aangeven, van waar de naar ons land vervoerde steensoorten afkomstig zijn: die van Zuidelijke afkomst door de groote rivieren, die van Noordschen oorsprong in één of meer ijstijden door het landijs aangebracht; in het midden glazen kasten met een verzameling schelpen, grondsoorten en gesteenten, deze laatsten zoowel in den oorspronkelijken vorm als in verschillende toestanden van verweering. En voor een venster een reeks bakken met glazen deksel, waarin bodemprofielen van gronden, die voor het Staatsboschbeheer van bijzonder belang zijn: woeste gronden van goede en slechte hoedanigheid, boschgronden die in goede, en andere die in slechte conditie verkeerden; ook van gronden vóór en na het toepassen van verschillende methoden tot bodemverbetering.

Het vierde en laatste vertrek is dat der boschexploitatie: we zien er fraaie stamstukken en schijven van verschillende houtsoorten; een serie verkleinde modellen van „meilers” voor het branden van houtskool; een model van een arbeiderswoning — tevens kleine boerderij — zooals ze aan de vaste arbeiders van dit staatsbedrijf tegen zeer matigen prijs worden verhuurd, en nog verschillende andere zaken, waarvan we alleen nog willen noemen een model van de eestinrichting, door het Staatsboschbeheer gesticht voor het drogen van dennekegels, waardoor voornamelijk van de Grove Den inheemsch zaad gewonnen wordt van uitstekende kwaliteit, dat althans voor onze gronden de buitenlandsche zaden verre overtreft (zie de bovengenoemde brochure).

Met dit korte overzicht moeten we, met het oog op de beschikbare ruimte, volstaan. Moge het voldoende zijn om velen onzer lezers aan te sporen tot een bezoek aan dit hoogst belangwekkende museum. Het is voor het publiek kosteloos geopend op Woensdag en Zaterdag van tien tot half vier en bovendien den *eersten* Zondag van elke maand van één uur tot half vier.

H. W. H.